

מבחן זני בצל

1994/95

אלי מרגלית - שה"מ, לה"ד נגב, ירקות

בצל בכיר

הבצל הוא ענף מרכזי בערבה הדרומית. השיווק מתבצע לשוק המקומי בחודשי החורף ינואר - אפריל. בתחילה משווק הזן בית אלפא הנשתל מבצלצלים בחודש ספטמבר וצונת ביום מתקצר ומוכן לאסיף בינואר עד תחילת מרץ. לאחר מכן נאסף הזן י"א אשר נזרע בסוף ספטמבר. עלות בצלצל בית אלפא כחמר שתילה הוא 300 דולר לדונם. (הבצלצלים מיוצרים מחוץ לאיזור). עלות זאת גבוהה מאוד להוצאות הגידול. בשנים האחרונות בדקנו זנים חדשים אשר נזרעו בסוף אוגוסט תחילת ספטמבר, אשר היו מוכנים לאסיף מתחילת פברואר ועד סוף מרץ. הכוונה היא שזנים אלו יחליפו בעתיד חלק נכבד משטחי הבצלצלים, תוך חסכון של מחיר הבצלצלים הגבוה. זאת השנה השניה אשר בה נבחנו זנים בזריעה מוקדמת. השנה נבחנו 19 זנים (מטיפוח פרופ' חיים רבינוביץ ודר' צבי מיטשניק). המבחן נערך בתחנת נסיונות ערבה תאריך הזריעה 2.9.94 האסיף נערך ב 19.2.95. הזן 289 בלט בבכירותו ע"פ שאר הזנים. היבול הכללי בזן זה היה 6.29 טון/ד' מהם 5.73 טון/ד' יבול בצלים גדולים (קוטר מעל 45 מ"מ). הזן 285 שהיה יותר אפיל היה בעל היבול הכללי הגבוה ביותר 6.42 טון/ד' אם כי לא באופן מובהק מהזן 289. זנים אלו אינם מכלואים כך שהנף אינו גבוה ואון הצימוח בינוני. בתקופת האסיף אף אחד מהזנים לא יצר קליפה סגורה. ראוי לזכור שבצלצלי בית אלפא אינם איכותיים גם-כן. בשנה הקרובה נמשיך לבחון זנים אלו והזן 289 יבחן בחלקה חצי מסחרית.

בצל צבעוני

הבצל החורפי המשווק בישראל הוא בעל צבע קליפה חום בהיר עד זהוב. מתוך כוונה לגוון את מבחר הצבעים נערך מבחן זנים על מנת לנסות ולאתר זנים בעלי צבע קליפה שונה המתאימים לגידול בעונה המוקדמת באזור הערבה הדרומית. המבחן נערך בתחנת נסיונות ערבה תאריך הזריעה 27.10.94 תאריך האסיף 5.5.95. 1. בצל אדום - נבחנו 11 זנים בעלי קליפה אדומה עד סגולה זן הביקורת היה

אדום בכיר (הזרע).
במבחן בלט הזן ריו רחו אשר עלה על זן הביקורת ביבול ובצבע עז יותר והיה
מקביל לו בבכירותו.
2. בצל לבן - נבחנו 2 זנים בעלי צבע קליפה לבנה, RIO PLATE , RIO JEFE .
זנים אלו נמצאו מתאימים לאיזור וראוי להמשיך לבדוק אותם.

בצל ירוק

גידול בצל ירוק לשוק המקומי החל להתבסס באזור הערבה הדרומית. השיווק הוא לשוק המקומי
מסוף נובמבר עד תחילת מרץ. הזן העיקרי הוא ברלטה.
בתחנת נסיונות ערבה נבחנו 15 זנים כאשר 6 מהם מתוצרת ישראל (הזרע) המוגדרים כזני יום
ארוך . 9 זנים נוספים מתוצרת יפן. הזנים היפנים בעלי מופע שונה מזה של הברלטה. הנוף בעל
צבע ירוק כהה ומבריק, זקוף יותר ואינו נוטה לרביצה בגיל מבוגר. זנים אלו מבוקשים כיום
בשוק האירופאי.

מבין הזנים בלט הזן FEAST מתוצרת חברת SAKATA.
ראוי להמשיך לבחון זן זה לצורך פיתוח ענף היצוא בבצל ירוק.